

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 339/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci

namietaného porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 45/2015 z 11. apríla 2015 bol sťažovateľ v prípravnom konaní z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku vzatý do väzby, ktorá začala plynúť dňom jeho zadržania 9. apríla 2015. Prokurátorom Krajskej prokuratúry v Prešove bola 2. októbra 2015 podaná na sťažovateľa obžaloba pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 2 Trestného zákona vo forme účasti, pre pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a), d) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona a § 295 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Uznesením krajského súdu sp. zn. 7 Tos 6/2016 z 3. mája 2016 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tk 2/2015 z 19. apríla 2016 bolo rozhodnuté o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku po podaní obžaloby. Naposledy bolo rozhodnuté o väzbe sťažovateľa na podklade jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 20. októbra 2017 uznesením krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 v spojení s uznesením okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017, ktoré sťažovateľ napadol ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti vo všeobecnej rovine skonštatoval: „... obe napádané rozhodnutia považujem za arbitrárne a preto nepreskúmateľné, z dôvodu, že súdy sa nevysporiadali s rozhodujúcimi skutočnosťami a argumentmi uvedenými v mojej žiadosti

ako aj v sťažnosti, predovšetkým však sa sudy odchýlili od znenia príslušných ustanovení, tak že bol zásadne popretý ich účel a význam.“

3.1 V prvej rovine svojej argumentácie sťažovateľ, poukazujúc na viaceré rozhodnutia ústavného súdu a príslušnú zákonnú úpravu Trestného poriadku, zvýraznil skutočnosť, že je „... vo väzbe nepretržite 51 mesiacov, trvanie väzby prevyšuje maximálnych možných 48 mesiacov a väzba je z vyššie uvedených dôvodov nezákonná, porušuje moje základné právo na osobnú slobodu.“. Podľa jeho presvedčenia „Do väzby v tejto trestnej veci som bol vzatý v bezprostrednej časovej nadväznosti hneď, keď moje predchádzajúce trestné stíhanie neskončilo odsudzujúcim rozsudkom a bol som prepustený z väzby na slobodu. Pri prepustení z väzby na slobodu bola moja osobná sloboda okamžite opäť obmedzená z dôvodu skoršieho obvinenia v samostatne vedenej trestnej veci. Po prepustení z väzby som bol ihneď zadržaný a vzatý do väzby v tejto trestnej veci a celkovo som tak k dnešnému dňu nepretržite vo väzbe po dobu 51 mesiacov.“. Sťažovateľom predostretý postup bol podľa jeho názoru rozporný so znením § 18 Trestného poriadku a judikatúrou ústavného súdu vyjadrenou v jeho náleze sp. zn. I. ÚS 47/2013 z 5. júna 2013, v dôsledku čoho o jeho viacerých trestných veciach malo byť vedené spoločné konanie, čo by malo dopad aj na maximálnu lehotu väzby v jeho terajšej trestnej veci, v ktorej je väzobne stíhaný.

3.2 V druhej rovine svojej argumentácie sťažovateľ poukázal na to, že „Súd rozhodujúci o väzbe je povinný vysporiadať sa s otázkou, či zadokumentované dôkazy racionálne odôvodňujú kvalifikáciu skutku a či posudzovanie skutku podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty nebolo vedené len na účely bez primeraných dôvodov zvýšiť závažnosť predmetného skutku tak, aby sa na tento skutok nevzťahovalo premlčanie.“. Podľa presvedčenia sťažovateľa „Materiálne podmienky mojej väzby sa úplne oslabili zmenou výpovede údajného poškodeného [REDAKOVANÉ]. Obžaloba voči mne je založená jednak na jeho výpovedi a jednak na výpovedi svedka [REDAKOVANÉ]. Výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] ma nijak neusvedčuje tak ako to tvrdí súd, pretože tento vykonal podpálenie auta a strelbu na dom na objednávku [REDAKOVANÉ] a usvedčuje z trestnej činnosti [REDAKOVANÉ].“.

V ďalšom prednese sťažovateľ predostiera v kontexte vykonaných dôkazov a z nich plynúcich skutočností vlastnú predstavu skutkových záverov jeho trestnej veci a jej právneho posúdenia so záverom o nespáchaní žiadneho zo stíhaných trestných činov

a s preferenciou jeho prepustenia z väzby na slobodu, ktorú z hľadiska naplnenia materiálnych podmienok svojej väzby podporil aj tvrdením, že „Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že skutok v obžalobe je nesprávne právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydierania, je nadkvalifikovaný z dôvodu nesprávneho a nezmyselného posúdenia otázky škody, pre ktorú je kvalifikovaný podľa odseku 4 paragrafu 189 Trestného zákona.“. Na zvýraznenie správnosti svojho právneho názoru okrem iného uviedol: „Nakoľko moja skutočná a dokazovaním preukázaná pohľadávka voči poškodeným bola vo výške 456.000€, čo vysoko preyšuje sumu ktorú som mal podľa obžaloby žiadať od poškodených, nemohol som naplniť kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu vydierania pretože úhradou skutočného (nie fiktívneho) dlhu by nemohlo prísť k neoprávnenému zmenšeniu majetku poškodených, teda k škode na ich majetku.“

3.3.1 V poslednej rovine svojej argumentácie sťažovateľ s poukazom na doktrínu zosilňujúcich dôvodov väzby a ďalšiu ústavnú judikatúru prízvukoval, že „V súčasnej dobe dôvody, ktoré postačovali na moje vzatie do väzby nepostačujú pre jej ďalšie trvanie. Plynutie času je kľúčovým faktorom pri posudzovaní ďalšieho trvania väzby. Od môjho vzatia do väzby uplynulo už 51 mesiacov ak pôvodne uvádzaným dôvodom väzby nepribudli žiadne ďalšie dôvody.“.

3.3.2 K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sťažovateľ poukázal na to, že „Dôvody útekovej väzby podľa ust. § 714 ods. 1 písm. a) súdy odvodzujú od hrozby vysokého trestu a skutočnosti, že mám vytvorené kontakty v zahraničí.“, a oponoval tým, že „Odôvodňovanie útekovej väzby skutočnosťou, že mám vytvorené kontakty v zahraničí, je len abstraktnou úvahou, špekuláciou súdu. Táto skutočnosť vytvára len abstraktné, možné nebezpečenstvo, nie však konkrétnu skutkovo podloženú hrozbu, ktorá má byť väzbou odstránená. Skutočnosť, že som obchodoval so zahraničnými subjektmi znamená, že som tam mal obchodné kontakty, nie súkromné a neznamená, že tam mám kontakty takého charakteru že tam môžem ujsť.“. Navyše, čo sa týka dôvodov útekovej väzby, apeloval: „Nie súd má mať vyvrátené predpoklady a obavy, že v prípade ponechania na slobode ujdem alebo sa budem skrývať, ale súd má mať preukázané konkrétne skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že ujdem, alebo sa budem skrývať.“

3.3.3 Čo sa týka dôvodov preventívnej väzby, zvýraznil, že „Ustanovenia upravujúce preventívnu väzbu vyžadujú, aby existovala dôvodná /nie abstraktná,

hypotetická/ obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, pričom nebezpečenstvo z pokračovania v trestnej činnosti musí byť tak naliehavé a akútne, že v záujme ochrany spoločnosti je potrebné obvineného izolovať.“, pričom v jeho prípade „odôvodňovanie dôvodov preventívnej väzby skutočnosťou, že som sa mal trestnej činnosti dopustiť opakovaným spôsobom a nedošlo k dokonaniu trestného činu by znamenalo paušálne vzatie do väzby každého obvineného ktorý konal opakovane resp. z pokusu trestného činu bez skúmania ďalších okolností.“. Taktiež nesúhlasil s odôvodňovaním svojej väzby skutkovými okolnosťami, keďže je takéto zdôvodnenie väzby „... všeobecné, nekonkrétne a preto arbitrárne. Okolnosti stíhaného skutku zakladajú právnu kvalifikáciu skutku a teda materiálne podmienky väzby, nie však formálne podmienky väzby.“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 v spojení s čl. 1 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, obsiahnuté v čl. 5 ods. 1 ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj v čl. 8 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, v spojení s čl. 46 ods. 1, a 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky boli postupom, zásahmi a rozhodnutiami Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3Tk/2/2015 zo dňa 26.10.2017, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Tos/27/2017 zo dňa 15.11.2017 porušené.

2. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo postupom, zásahmi a rozhodnutiami Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3Tk/2/2015 zo dňa 26.10.2017, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Tos/27/2017 zo dňa 15.11.2017 porušené.

3. Okresnému súdu Prešov v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 3Tk/2/2015 zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd sťažovateľa zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Uznesenie Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3Tk/2/2015 zo dňa 26.10.2017 a uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Tos/27/2017 zo dňa 15.11.2017 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu v Prešove.

5. Okresnému súdu Prešov v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 3Tk/2/2015 prikazuje ihneď prepustiť [REDAKOVANÉ]... z väzby na slobodu.

6. Sťažovateľovi priznáva primerané zadosťučinenie v celkovej výške 15.000 €, ktoré sú mu povinní vyplatiť Okresný súd Prešov a Krajský súd v Prešove spoločne a nerozdielne...

7. Okresný súd Prešov a Krajský súd v Prešove sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia...“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

III.

III.1 K sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

8.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8.2 Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

9.1 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

9.2 Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním podľa názoru ústavného súdu nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07). Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru, a to najmä pokiaľ ide o zákonnosť väzby vrátane otázky, či k takémuto zbaveniu slobody došlo v súlade so zákonom upraveným postupom, kde dohovor odkazuje primárne na vnútroštátne právne predpisy a upravuje povinnosť dodržiavať ich hmotnoprávne aj procesné právne normy a požaduje, aby zbavenie slobody jednotlivca nebolo arbitrárne (čl. 5 ods. 1 dohovoru), ďalej chráni právo jednotlivca na primeranú dĺžku väzby v zmysle požiadavky, aby väzba nebola predlžovaná nad primeranú lehotu a aby nedochádzalo v postupe príslušných orgánov počas trvania väzby k zbytočným prietahom (čl. 5 ods. 3 dohovoru), a konečne chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene [(čl. 5 ods. 4 dohovoru) rozsudok ESLP de Wilde at al v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc., ako aj novšia judikatúra Khudoyorov v. Rusko, rozsudok ESLP č. 6847/02

z 8. 11. 2005, body 124 – 125, 172 – 174 a 193; Öcalan v. Turecko, č. 46221/99, rozsudok Veľkej komory ESĽP z 12. 5. 2005, body 83 – 84 a 103; Khudobin v. Rusko, č. 59696/00, rozsudok ESĽP z 26. 10. 2006, body 103 a 115].

10. Z už uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ sa v petite podanej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré však vecne nedopadajú na podmienky jeho väzobného stíhania, resp. nie sú ich vecným vyjadrením. Rovnaký záver je možné vysloviť aj pri sťažovateľom označenom čl. 5 ods. 3 dohovoru, keďže tento sa vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby. Naproti tomu procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru a uznesenie krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 sa týkalo dôvodnosti ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby. Vychádzajúc z podstaty veci, sa sťažovateľ, ktorý podal sťažnosť ústavnému súdu prostredníctvom právneho zástupcu, mal domáhať ochrany prostredníctvom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 8 ods. 2 a 5 listiny) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, a nie aj prostredníctvom ním v petite podanej sťažnosti označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V dôsledku toho ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenú.

11.1 Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom; b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom; c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní; d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho

zákonne pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán; e) zákonne držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov; f) zákonne zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

11.2 Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 5 ods. 1 dohovoru ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite podanej sťažnosti nešpecifikoval, porušenie ktorých z tam uvedených práv namieta. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už opakovane vyslovil, že návrh rozhodnutia (petit) musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy v spojení s § 50 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci (II. ÚS 37/02, III. ÚS 17/03, III. ÚS 234/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že návrh na rozhodnutie uvedené požiadavky nespĺňa, môže takúto sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, a to zvlášť vtedy, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom). Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ, ktorý podal sťažnosť ústavnému súdu prostredníctvom právneho zástupcu, bližšie neoznačil v petite podanej sťažnosti, porušenie ktorého z práv uvedených v čl. 5 ods. 1 dohovoru namieta, odmietol ústavný súd jeho sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

III.2 K sťažovateľom namietanému porušeniu základných práv uznesením okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017

12. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením práv uznesením okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017, ktorým okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, kde môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrana fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky. Pokiaľ teda o ochrane sťažovateľom

označených základných práv je oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

13. Sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017, a to využitím riadneho opravného prostriedku (sťažnosti proti uzneseniu), ktorý, tak ako to vyplýva aj zo samotnej sťažnosti, sťažovateľ napokon aj využil. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (t. j. proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017) už pri jej predbežnom prerokovaní pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

III.3 K sťažovateľom namietanému porušeniu základných práv uznesením krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017

14. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy (rovnako aj podľa čl. 8 ods. 1 listiny) osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa čl. 8 ods. 2 listiny) nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy (rovnako aj podľa čl. 8 ods. 5 listiny) do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

15. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. V dôsledku uvedeného ústavný súd podrobil ústavnému prieskumu sťažovateľom označené uznesenie krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 len vo vzťahu k ním označenému čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (rovnako aj čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

16. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú (I. ÚS 187/07, III. ÚS 16/09). Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

17. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými

okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup (ako aj správnosť skutkových a právnych záverov) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) teda nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

18.1 Z čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy možno teda vyvodit' základné právo na osobnú slobodu, ako aj zásadu, že pozbavit' niekoho osobnej slobody možno iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ďalšie odseky čl. 17 ústavy uvádzajú konkrétne spôsoby pozbavenia, resp. obmedzenia osobnej slobody, ktoré za splnenia ustanovených podmienok sú prípustné. Jedným z týchto spôsobov je aj vzatie do väzby, resp. držanie vo väzbe v zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy. Možno preto uviesť, že v prípade pozbavenia osobnej slobody vzatím do väzby, resp. držaním vo väzbe je okrem čl. 17 ods. 5 ústavy vždy dotknutý aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy (I. ÚS 220/04).

18.2 Z hľadiska posúdenia čl. 5 ods. 4 dohovoru má osoba vo väzbe právo na preskúmanie hmotných a procesných podmienok väzby, ktoré sú určujúce pre posúdenie jej zákonnosti. Požiadavka preskúmania hmotných podmienok („substantive requirement“) znamená povinnosť preskúmať okolnosti svedčiace za a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, ako aj prepustenie na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (napr. rozsudok vo veci Schiesser v. Švajčiarsko zo 4. 12. 1979, séria A, č. 34, § 31). Je teda výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku

z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Tóth c. Rakúsko, 1991). Inými slovami, v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru je osoba vo väzbe oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú podstatné pre „zákonnosť“ tejto väzby v zmysle dohovoru (napr. rozsudok ESLP vo veci Brogan and Others v. Anglicko z 29. 11. 1988, séria A, č. 154-B, § 65, rozsudok ESLP vo veci Jecius v. Litva, § 100).

19. Z judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že z práva nebyť vo väzbe z iného ako zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu vyplýva priama spojitosť zákonného väzobného dôvodu s rozhodnutím sudcu alebo súdu nielen pri vzatí do väzby, ale aj počas jej trvania. V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal možným porušením základného práva na osobnú slobodu v zmysle čl. 17 ústavy rozhodnutím súdu konajúceho o zákonosti väzby, konštatoval, že otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (napr. III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikovane (pozri obdobne napr. rozsudky ESLP vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, § 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, § 51). Inými slovami, povinnosť súdov vyplývajúca zo základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 ústavy postupovať v prípade trestného stíhania obvinenej osoby a pozbavenia jej osobnej slobody väzbou „spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, vyžaduje, aby procesný postup súdu konajúceho vo veci rešpektoval nielen ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov s právnou silou zákona (v danom prípade predovšetkým Trestného poriadku), ale taktiež aj ustanovenia príslušných medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a v zmysle čl. 7 ods. 5 a čl. 154c ods. 1 ústavy majú pred zákonom prednosť, ak poskytujú väčší štandard ochrany základných práv a slobôd.

20. Medzi základné požiadavky preskúmania zákonnosti väzby a rozhodnutia o nej v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru patria aj:

- účinná kontrola zákonnosti väzby (rozsudok ESLP z 10. 10. 2000 vo veci Grauzinis v. Litva, č. 37 975/97),

- podstatné opatrenie, ktoré zabezpečí jedincovi procesnú spravodlivosť („substantial measure of procedural justice“; rozsudok ESĽP z 20. 6. 2002 vo veci Al-Nashif and others v. Bulharsko, č. 50963/99),

- vzhľadom na dramatický vplyv pozbavenia slobody na základné práva jedinca konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí v zásade spĺňať základné požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozsudok ESĽP z 13. 2. 2001 vo veci Garcia Alva v. Nemecko, č. 23541/94), pričom princíp spravodlivosti („fairness“) v zmysle posledného označeného článku zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné dôvody (rozhodnutie ESĽP o prijateľnosti sťažnosti z 26. 2. 2002 vo veci Bufferne v. Francúzsko, č. 54367/00),

- primeraná súdna odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESĽP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva, č. 36743/97).

21. Ústavný súd na tomto mieste považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať aj na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (obdobne pozri II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016 a pod., ale vyplýva to aj z mnohých rozhodnutí ESĽP, napr. Letellier proti Francúzsku, rozhodnutie z 26. 6. 1991, *Annuaire*, č. 207; Navarra proti Francúzsku, rozhodnutie z 23. 11. 1993, *Annuaire*, č. 273-B a ďalšie).

22. Pri preskúmvaní uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 ako sťažnostného súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. V širších súvislostiach je možné poukázať aj na súvisiacu judikatúru ESĽP, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESĽP vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno

pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania. Rozsudok z 15. 2. 2007 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland. Rozsudok z 27. 9. 2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31 – § 33). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

23.1 Krajský súd v uznesení č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 vo vzťahu k dôvodom útekovvej a preventívnej väzby (pozri body 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3) konštatoval:

«Podľa názoru krajského súdu konkrétne okolnosti v tejto veci odôvodňujú obavu z toho, že ak by bol obžalovaný prepustený z väzby na slobodu, pokračoval by v trestnej činnosti. Obavu, že obžalovaný v prípade ponechania na slobode bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti naďalej odôvodňuje tak povaha trestnej činnosti, ktorej sa obžalovaný mal dopúšťať ako aj samotná osoba obžalovaného. Túto obavu v danom prípade okrem skutočnosti, že v prejednávanej veci je obžalovaný stíhaný pre čiastkové útoky pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu vydierania vyznačujúceho sa gradáciou vyhrážok a iných žalovaných trestných činov, odôvodňuje tiež skutočnosť, že obžalovaný je trestne stíhaný aj pre ďalšie protiprávne konania.

Nemožno prehladiť, že obž. ██████████ už bol v minulosti súdne trestaný aj keď s účinkami zahľadania a ani tú skutočnosť, že v súčasnej dobe súbežne prebieha trestné konanie proti obž. ██████████ na Okresnom súde Košice I. pod sp. zn 10Tk 1/14 pre pokračovací zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1,2 písm. c/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. a pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1,2 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., za ktoré mu v prípade uznania viny hrozí trest odňatia slobody vo výmere 7-12 rokov.

Vzhľadom na početnosť skutkov a ich trvanie od najneskôr od polovice roka 2012 až do 15.10.2013, pre ktoré je obžalovaný dôvodne stíhaný ani zmena výpovede poškodeného Papcuna, ktorá bude, ako už bolo vyššie konštatované vyhodnocovaná so všetkými v konaní vykonanými dôkazmi podstatne neznižuje riziko z opakovania trestnej činnosti do takej miery aby bolo možné konštatovať, že by dôvod tzv. preventívnej väzby pominul.

Rovnako namietaná skutočnosť, že poškodený [REDACTED] je vo výkone väzby v inej veci neoslabuje obavu z pokračovania z páchania žalovanej trestnej činnosti. Je to dané tiež tým, že vyhrážky mali smerovať nielen proti [REDACTED], ale aj proti [REDACTED], ktorý ako bolo vyššie uvedené, vypovedal o stupňujúcich sa vyhrážkach. Ďalej je potrebné upriamiť pozornosť aj na to, že je tu dôvodné podozrenie, že obž. [REDACTED] objednal u [REDACTED] streľbu na rodinný dom, v ktorom ma trvalý pobyt [REDACTED] a v čase streľby bola doma poškodená [REDACTED]. Teda je tu dôvodné podozrenie, že predmetom útoku nemal byť len [REDACTED], ale priamo či nepriamo nimi mohli byť tiež iné osoby. Z telefonického rozhovoru medzi obž. [REDACTED] a [REDACTED] je zrejmé, že obžalovaný sa dopytuje [REDACTED] na to, či bola jeho matka doma a tiež v ňom uvádza, že jeho mama by musela mať cez tri metre.

Pokiaľ ide o pretrvávajúcu existenciu dôvodu tzv. útekovej väzby, sťažnostný súd opätovne poznamenáva, že z obsahu spisu a vykonaného dokazovania vo vzťahu k majetkovým pomerom obž. [REDACTED] plynie, že obžalovaný nepochybne disponuje značným množstvom finančných prostriedkov, o čom svedčí aj investícia vo výške 200 000 Eur do podnikania inej osoby v zahraničí (ČR) s očakávaniami značných výnosov. Disponovanie značným množstvom peňažných prostriedkov nepochybne zvyšuje reálne podmienky pre možný útek a skrývanie sa, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu prípadne hroziacemu trestu, a to v predmetnej trestnej veci trestu odňatia slobody na dvadsať až dvadsaťpäť rokov, prípadne až na doživotia, o to viac ak má obžalovaný preukázateľne kontakty v zahraničí, najmä v Českej republike a v Rumunsku. Všetky tieto okolnosti, vrátane vyššie spomínanej hrozby trestu vo výmere sedem až dvanásť rokov v trestnom stíhaní na Okresnom súde Košice I. vedenom pod sp. zn. 10Tk/1/2014, v súhrne potvrdzujú existenciu nebezpečenstva úteku.

V súvislosti so sťažnostnými námietkami krajský súd opätovne poukazuje na to, že „... pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko úteku alebo páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobné stíhaného obvineného už k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo“. Akceptácia tohto názoru „... by zbavovala väzby jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru.“ (nález ústavného súdu II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013). Inými slovami, „... každé rozhodovanie o väzbe sa odohráva iba v rovine pravdepodobnosti - a nie istoty - ohľadne dôsledkov, ktoré

môžu nastať, ak nebude obvinený držaný vo väzbe“ (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 603/07 zo dňa 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 17, a nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 37).

V súvislosti s námietkou, že súdy opakujú dôvody jeho ďalšieho ponechania vo väzbe, krajsky súd považuje za dôležité uviesť, že pokiaľ rovnaké (relevantné a dostačujúce) dôvody pre ponechanie obžalovaného vo väzbe pretrvávajú po celú dobu jej trvania a ak bola zákonnosť väzby predmetom viacnásobného preskúmavania (v predmetnej veci aj v rovine prieskumu ústavnosti zo strany Ústavného súdu SR), nemožno podľa judikatúry (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 773/16) súdom vytýkať, že tieto dôvody v odôvodnení svojich rozhodnutí - s náležitým vysvetlením – opakovali. Podľa názoru krajského súdu je relevantnou ta skutočnosť, že súd prvého stupňa preskúmal, či dôvody väzby u obžalovaného trvajú alebo či sa zmenili k momentu jeho rozhodovania (§ 79 ods. 2 Tr por.) a svoje rozhodnutie v tomto smere náležite odôvodnil.

Vyššie uvedené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce reálnu obavu tzv. útekovej a preventívnej väzby zistene po vznesení obvinenia, pretrvávajú aj v tomto štádiu konania.»

23.2 Okresný súd v uznesení č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017 vo vzťahu k dôvodom útekovej a preventívnej väzby (pozri body 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3) poukázal na tieto skutočnosti:

„Po oboznámení sa s argumentáciou obžalovaného a jej vyhodnotení dospel súd k záveru, že dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Tr. poriadku, pre ktoré bol obž. [REDAKOVANÉ] vzatý do väzby, existujú naďalej aj v tomto štádiu konania. Súd sa pri tejto práv nej konštatácii riadil nasledovnou úvahou:...

Podľa názoru súdu i v tomto štádiu konania naďalej existuje dôvodná obava uvedená v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, teda obava, že ak by bol obžalovaný ponechaný na slobode, tak by mohol ujsť, alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol či už trestnému stíhaniu, alebo trestu, ktorý mu hrozí. Túto obavu odôvodňuje najmä hrozba vysokým trestom odňatia slobody v trvaní 20 až 25 rokov, alebo až na doživotie, ktorá hrozí obžalovanému pri uznaní viny pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 4 Tr. zákona. K tejto obave i naďalej pristupuje skutočnosť vyplývajúca z obsahu vyšetrovacieho spisu, z ktorej vyplýva predpoklad, že obžalovaný má vytvorené kontakty v zahraničí. Tento fakt

zosilňuje obavu z možného úteku, resp. úspešného ukryvania sa obžalovaného pred hroziacim trestom, je pravdou, že táto obava, vzhľadom na odstup času od vzatia do väzby, už nie je takej intenzity, ako v čase rozhodovania o vzatí do väzby. Napriek tomu, a to najmä vzhľadom na hrozbu uloženia doživotného trestu odňatia slobody, jej intenzita dosahuje úroveň reálnej obavy, ktorá je materiálnou podmienkou pre konštatovanie tohto dôvodu väzby. Je pravdou, že táto obava je daná len v rovine pravdepodobnosti a nie v rovine istoty vo vzťahu k dôsledkom, ktoré môžu nastať v prípade, ak obžalovaný nebude vo väzbe, ako aj vo vzťahu k ďalšiemu vývoju trestného stíhania, ktoré nemožno v tomto štádiu konania prejudikovať, ale iba predpokladať. Tento záver však vyplýva priamo z dikcie ust. § 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.

Obavu uvedenú v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, teda, že by obžalovaný mohol pokračovať y trestnej činnosti odôvodňuje skutočnosť, že v zmysle obžaloby sa mal dopustiť trestnej činnosti opakovaným spôsobom, resp. pokračovaním v nej, a gradovaním foriem použitia násilia. Od podpálenia auta až po strelbu na rodinný dom. Túto skutočnosť potvrdili vo výpovediach na hlavných pojednávaniach svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Navyše úmysel, ku ktorému konanie obžalovaného malo smerovať, nebol doposiaľ naplnený, keďže dlžná suma, ktorá mala byť na poškodených vymáhaná, nebola ešte obžalovanému poškodenými vrátená. Uvedená, zákonom vyžadovaná obava, je navyše umocňovaná aj tou skutočnosťou, že na Okresnom súde Košice I, je proti obžalovanému vedené trestné stíhanie pre pokračovací zločin skrátenej dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c) s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zákona, ods. 4 Tr. zákona a pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zákona, ods. 4 Tr. zákona.“

24. Reagujúc na námietku sťažovateľa „... obe napádané rozhodnutia považujem za arbitrárne a preto nepreskúmateľné, z dôvodu, že súdy sa nevysporiadali s rozhodujúcimi skutočnosťami a argumentmi uvedenými v mojej žiadosti ako aj v sťažnosti, predovšetkým však sa súdy odchýlili od znenia príslušných ustanovení, tak že bol zásadne popretý ich účel a význam.“, ústavný súd vo všeobecnej rovine konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 (v spojení aj s dôvodmi vyplývajúcimi z uznesenia okresného súdu č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017)

vo vzťahu k zákonom predpokladanému ďalšiemu zotrvaníu sťažovateľa vo výkone väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcim krajským súdom s dôsledkom porušenia sťažovateľom označených práv a jeho ďalším nezákonným zotrvaním vo výkone nielen útekovej, ale aj preventívnej väzby. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov a skutkových okolností posudzovanej veci, v dôsledku čoho sú adresné, konkrétne a vo svojich záveroch aj logické, preto ich ústavný súd vníma ako legitímne a právne akceptovateľné nielen z uhľa zákonnosti, ale aj ústavnosti. S poukazom na všetky už uvedené skutočnosti aj s ohľadom na podpornú citáciu z príliehavej literatúry (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie: Praha : C. H. Beck, 2012.), podľa ktorej „... zbavení svobody stěžovatele nemůže být vnímáno jako svévolné, jestliže vnitrostátní soud uvedl určité důvody pro pokračování vazby, ledaže by uváděné důvody byly mimořádně lakonické a bez jakéhokoli odkazu na ustanovení zákona, které by zbavení stěžovatele svobody dovolovalo [viz Khudoyorov proti Rusku, rozsudek, 8. 11. 2005, č. 6847/02, § 131 a 157, srov. též Miminoshvili proti Rusku, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 20197/03, § 69]“, možno konštatovať a dospieť k záverom, že krajský súd sťažovateľovi dôvody jeho pozbavenia osobnej slobody z hľadiska materiálnej interpretácie podmienok tak útekovej, ako aj preventívnej väzby náležite vysvetlil, čím dal na dôvody väzby sťažovateľa primeranú súdnu odpoveď („adequate judicial response“; rozsudok ESĽP z 10. 10. 2000 vo veci Grauslys v. Litva, č. 36743/97).

25.1 Ústavný súd ďalej upriamuje pozornosť aj na doktrinálne názory vyjadrené v komentári k dohovoru (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie: Praha : C. H. Beck, 2012.), v ktorých sa konštatuje, že „Opakované používanie stereotypných formulácií v rozhodnutiach vnútroštátnych orgánov o predĺžení väzby vzbudzuje podozrenie, že sa tieto orgány dostatočne nezaoberali konkrétnymi okolnosťami a nereagovali na argumenty obvineného (Kondratyev proti Rusku, rozsudok, 9. 4. 2009, č. 2450/04, § 55, Lind proti

Rusku, rozsudok, 6. 12. 2007, č. 25664/05, § 85). Pokiaľ však rovnaké dôvody na ponechanie obvineného vo väzbe, ktoré ESLP označil za relevantné a dostatočné, pretrvávali po celú dobu jej trvania a ak zákonnosť väzby bola predmetom niekoľkonásobného preskúmania, nemožno vnútroštátnym súdom vytykať, že sa v textoch svojich rozhodnutí opakovali (Knebl proti Českej republike, rozsudok, 28. 10. 2010, č. 20157/05, § 68). Príslušné orgány rozhodujúce o väzbe síce nie sú povinné sa vo svojich rozhodnutiach vysporiadať jednotlivo s každým argumentom uplatneným obvineným alebo jeho obhajcom, mali by však reagovať adekvátnym spôsobom na všetky, ktoré sú spôsobilé spochybníť oprávnenosť ďalšieho trvania väzby (pozri napr. Ignatenco proti Moldavsku, rozsudok, 8. 2. 2011, č. 36988/07, § 78, Michalko proti Slovensku, rozsudok, 21. 12. 2010, č. 35377/05, § 153).“

25.2 Aj z uvedeného vyplývajú závery, že krajský súd (a všeobecné súdy vo všeobecnosti) rozhodujúci o ďalšom trvaní väzby nie je povinný detailne odpovedať na každý argument sťažovateľa uvedený v sťažnosti, avšak je povinný vysporiadať sa so skutočnosťami a argumentmi, ktoré sú spôsobilé spochybníť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť pozbavenia slobody, resp. ďalšieho držania sťažovateľa vo väzbe (porov. Nikolova v. Bulharsko, č. 31195/96, rozsudok Veľkej komory ESLP z 25. 3. 1999, bod 61; Ilgar Mammadov v. Azerbajdžan, č. 15172/13, rozsudok ESLP z 22. 5. 2014, bod 114), pričom túto svoju povinnosť krajský súd vo svojom uznesení č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 dodržal a opakovanie týchto dôvodov počas trvania väzby za predpokladu, že táto bola počas jej trvania podrobená niekoľkonásobnému/pravidelnému preskúmaniu súdom (pozri bod 33.1), nie je východiskom ani dôvodom ich oslabenia, ktoré by mohlo byť predpokladom na vyslovenie porušenia práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

26. K dôvodom útekovej a preventívnej väzby sťažovateľa nad rámec argumentácie vyplývajúcej z uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 ústavný súd poukazuje opätovne na už označené komentované znenie dohovoru, z ktorého vyplýva, že „ESLP – podľa svých vlastných slov [viz např. *Ignatenco*, § 79; *Khodorkovskiy proti Rusku*, rozsudek, 31. 5. 2011, č. 5829/04, bod 184] – ve své judikatuře identifikoval čtyři základní důvody, které mohou odůvodňovat vazbu v trestním řízení: nebezpečí útěku

[*Stögmüller proti Rakousku*, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 1602/62, bod 15], riziko, že obviněný může v případě propuštění mařit výkon spravedlnosti [*Wemhoff*, bod 14] nebo spáchat další trestné činy [*Matznetter proti Rakousku*, rozsudek, 10. 11. 1969, č. 2178/64, bod 9] nebo způsobit narušení veřejného pořádku [*Letellier proti Francii*, rozsudek, 26. 6. 1991, č. 12369/86, bod 51]. ESLP považuje závažnost obvinění a s tím spojenou závažnost trestu, kterému obviněný čelí, za dostatečný důvod sám o sobě pouze na omezenou dobu. Poté jej standardně považuje spíše pouze za jeden z argumentů na podporu tvrzení, že vazba byla odůvodněna nebezpečím, že stěžovatel uprchne, pokud by byl propuštěn na svobodu (blíže viz bod 75), byť teoreticky závažnost hrozícího trestu může být pro obviněného dosti silnou motivací také proto, aby mařil vyšetřování nebo pokračoval v trestné činnosti.“ (KMEC, J., KOSARĚ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 515.).

27. Aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom uznesení sp. zn. I. ÚS 1694/2014 z 28. júla 2014 judikoval:

«Judikatura Ústavního soudu konkrétně k útěkové vazbě je bohatá. Její principy lze shrnout následovně:

- V nálezu sp. zn. III. ÚS 566/03 ze dne 1. 4. 2004 (N 48/33 SbNU 3), který byl následně reprodukován v řadě dalších rozhodnutí, Ústavní soud konstatoval, že hrozba vysokým trestem sama o sobě zakládá důvodnost obavy před vyhýbáním se trestnímu stíhání, a tím naplnění důvodnosti vazby podle § 67 písm. a) trestního řádu. Musí se však jednoznačně jednat o konkrétní hrozbu vysokého trestu, tedy hrozbu podloženou jedinečnými specifickými okolnostmi spáchaného skutku ve spojení s dalšími aspekty dané trestní věci, a to v rámci rozpětí trestní sazby stanovené trestním zákonem. Typová (toliko objektivní) hrozba vysokého trestu sama o sobě bez dalšího pro naplnění citovaného vazebního důvodu není dostačující. Hrozbou vysokým trestem je, pokud lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let [nález sp. zn. IV. ÚS 3294/09 ze dne 17. 5. 2011 (N 93/61 SbNU 447), body 12-13; nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013 (N 215/71 SbNU 517), body 28-29; nález sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013 (N 217/71 SbNU 545), bod 15].

- Avšak ani tuto judikaturu nelze chápat jako „bianko šek“, do kterého stačí vepsat odhad možného budoucího trestu za konkrétní stíhanou věc ve výši nejméně osmi let odnětí svobody a na jeho základě pak odůvodnit vzetí do vazby nebo následné ponechání ve vazbě, bez přihlédnutí k dalším konkrétním okolnostem posuzované věci [náález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 20; náález sp. zn. I. ÚS 2208/13 (viz výše), bod 30; náález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 42].

- V první řadě musí soud zvážít případné námitky obviněného, který má právo prokazovat za těchto okolností existenci konkrétních skutečností (silných důvodů), jež důvodnou obavu z následků uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu eliminují, a vylučují tak aplikaci předmětného vazebního důvodu. Může jimi být zejména míra celkové uspořádanosti životních poměrů obviněného, mobilita daná jeho zdravotním stavem, rozsah jeho místně založených citových a prozatím (nejen hmotně) řádně a především dlouhodobě plněných zaopatřovacích vazeb, rámec jím dosud sdíleného společensky konformního jednání ve spojení s možnými zárukami ze strany jiných subjektů apod. To vše musí být přirozeně nahlíženo ve vzájemných souvislostech se zřetelem na konkrétní okolnosti případu (náález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 31; či náález sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013, bod 16).

- Druhým faktorem klíčovým pro posouzení důvodnosti dalšího trvání vazby je plynutí času. Musí být brán zřetel na tzv. doktrínu zesílených důvodů. Obecné soudy jsou povinny respektovat požadavek nezbytnosti existence zesílených důvodů pro trvání vazby, jinak nelze pokračující omezení osobní svobody, byť k uvalení vazby mohlo dojít na základě důvodného podezření, aprobovat. Konkrétní skutečnosti zakládající důvodnost vazby v počáteční fázi trestního stíhání mohou během trvání vazby ztrácet na významu či přesvědčivosti a pro ospravedlnění dalšího trvání zbavení osobní svobody obviněného ve vazbě už nemusí postačovat. Konkrétně vzato: trvání podezření daného trestného činu s hrozbou konkrétní výše trestu je podmínkou sine qua non pro zákonnost pokračování vazby, ale po určité době samo o sobě nepostačuje. V takových případech musí soud zjistit, zda existují jiné relevantní a dostačující důvody předložené orgány činnými v trestním řízení, které by ospravedlnily toto pokračující odnětí svobody. Riziko uprchnutí nebo skrývání se obviněného za účelem vyhnutí se trestnímu stíhání nebo trestu po případném propuštění z vazby na svobodu nemůže být v případě dlouhotrvající vazby založeno výlučně

na skutočnosti, že obviněnému hrozí vysoký trest. Delší trvání vazby musí být ospravedlněno dalšími závažnými konkrétními důvody, které vylučují nahrazení vazby jiným opatřením podle trestního řádu [nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 32; nález sp. zn. I. ÚS 2665/13 ze dne 12. 12. 2013, bod 22; nález sp. zn. I. ÚS 185/14 ze dne 10. 4. 2014 (N 56/73 SbNU 119); nález sp. zn. I. ÚS 980/14 (viz výše), bod 43].

- Ústavní soud rovněž ve svých nálezech příkladmo uvedl, které další faktory, vedle délky hrozícího trestu, jsou pro odůvodnění útěkové vazby relevantní a soudy by je měly brát v potaz. Jsou to charakter a morálka obviněného, jeho mravy, domov, zaměstnání, majetek, rodinné vztahy a všechny druhy vazeb k zemi, v níž je proti němu vedeno trestní stíhání, a kontakty v zahraničí (nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 43; nález sp. zn. I. ÚS 2208/13 ze dne 11. 12. 2013, bod 34), příprava obviněného na odcestování, snaha zajistit si falešné doklady na cestu do cizího státu, delší opuštění místa bydliště a zaměstnání, zadržení obviněného na útěku přes hranice [nález sp. zn. I. ÚS 2883/13 ze dne 21. 1. 2014 (N 7/72 SbNU 93), bod 22; nález sp. zn. I. ÚS 2183/12 ze dne 22. 5. 2013 (N 91/69 SbNU 429), bod 18].»

28. Pokiaľ ide o sťažovateľom predostretú doktrínu tzv. zosilňujúcich dôvodov dlhotrvajúcej väzby (pozri bod 3.3.1), ústavný súd k tomu uvádza:

Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody. Podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, potrestá sa odňatím slobody na dva roky až šesť rokov. Podľa § 189 ods. 4 Trestného zákona odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1... b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu... Podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona kto sebe alebo inému vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie... strelivo bez povolenia alebo takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov. Podľa § 294 ods. 4 písm. b) Trestného zákona

odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3... b) z osobitného motívu. Podľa § 295 ods. 1 Trestného zákona kto bez povolenia a) vyrobí, odvezie, vyvezie... prechováva sebe alebo inému hromadne účinnú zbraň alebo jej súčasť, alebo komponent potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov. Podľa § 295 ods. 3 písm. b) Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1... a) závažnejším spôsobom konania.

29. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že za vysoký trest je možné považovať trest odňatia slobody vo výške ôsmich rokov odňatia slobody a vyšší. Na posúdenie, či môže vysoký trest byť uložený, je vždy pomocným pravidlom základná zákonná sadzba trestu odňatia slobody, ktorú za ten-ktorý trestný čin Trestný zákon vo svojej osobitnej časti umožňuje uložiť. V rozhodovacej praxi Ústavného súdu Českej republiky je dokonca možné nájsť i rozhodnutie, v ktorom za vysoký trest bol považovaný trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov (uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 88/01 z 18. februára 2003).

30. Vychádzajúc z okolností sťažovateľovej väzby, je zrejmé, že tento je trestne stíhaný v konaní pred súdom aj pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 4 Trestného zákona, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody v dolnej hranici trestnej sadzby dvadsať rokov odňatia slobody. Trestné stíhanie sťažovateľa v kvalifikovanej skutkovej podstate umožňujúcej uloženie výnimočného trestu odňatia slobody je podmienené výškou škody tak, ako bola zdôvodnená krajským súdom, teda krajský súd uviedol, od akých skutočností sa odvíja výška škody v posudzovanom prípade a správne poukázal na to, že k definitívnej trestnoprávnej kvalifikácii skutku pristúpi okresný súd vo svojom rozsudku, teda, že bude vecou prvostupňového súdu v závislosti od vykonaného dokazovania ustáliť vo svojom rozhodnutí vo veci aj výšku škody a v nadväznosti na ňu aj trestnoprávnu kvalifikáciu skutku. Okrem obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 4 Trestného zákona je sťažovateľ trestne stíhaný aj pre zločin nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s trestom odňatia slobody štyri roky v dolnej hranici trestnej sadzby až desať rokov v hornej

hranici trestnej sadzby a podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s trestom odňatia slobody sedem rokov v dolnej hranici trestnej sadzby až desať rokov v hornej hranici trestnej sadzby. Z uvedeného je teda zrejmé, že pri jednom zo stíhaných trestných činov, a to podľa § 189 ods. 1 a 4 Trestného zákona sťažovateľovi v prípade preukázania jeho viny reálne hrozí uloženie trestu odňatia slobody v dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere dvadsiatich rokov odňatia slobody a pri zločine podľa § 294 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona uloženie trestu odňatia slobody v dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere siedmich rokov odňatia slobody, a to navyše s nutnosťou ich zvýšenia v jednej tretine postupom podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona (vrátane korekcie podľa § 41 ods. 2 a § 46 Trestného zákona).

30.1 V sťažovateľovom prípade ide teda už o „konkrétnu hrozbu vysokým trestom“, pričom ako už uviedol pri svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd Českej republiky (uznesenie sp. zn. I. ÚS 1694/2014 z 28. júla 2014, bod 31 a 32) „... *mohou reálne nastat situace... ve kterých bude v době vazebních rozhodnutí existovat reálná hrozba uložení vysokého trestu odnětí svobody, která se následně nepromítne v uloženém trestu. Vždy je však nutné, aby u každého vazebního rozhodnutí, které je odůvodněno hrozbou vysokého trestu, bylo řádně vyargumentováno, že vysoký trest v konkrétním případě a za daného důkazního stavu, který existuje v době rozhodování, skutečně reálně hrozí,*“ a teda čo sa týka zosilňujúcich dôvodov dlhotrvajúcej väzby (námietka sťažovateľa, bod 3.3.1), ústavný súd zhodne s názorom ESLP poukazuje na to, že „*hoci sa nebezpečenstvo úteku mohlo v priebehu trestného konania znížiť, alebo postupom času nutne klesá, nemohlo toto nebezpečenstvo zaniknúť úplne*“ (rozsudok ESLP vo veci Knebl proti Českej republike, § 65).

31. Okrem už spomenutej reálnej hrozby uloženia vysokého trestu neopomenul krajský súd poukázať aj na konkrétne skutkové okolnosti podporujúce možnú obavu z úteku sťažovateľa z dôvodu disponovania značnou finančnou hotovosťou a vybudovanými kontaktmi v zahraničí. Tieto dve skutočnosti môžu vo svojej kumulácii potenciálne uľahčiť jeho útek do zahraničia a docieľiť tým prakticky elimináciu trestnoprávných dôsledkov jeho konania. V naznačenom smere teda krajský súd správne poukázal aj na to, že „... *pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko úteku alebo páchania trestnej činnosti len*

odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo“. Akceptácia tohto názoru „... by zbavovala väzbu jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru“ (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 67/2013 z 5. júna 2013). Inými slovami, „... každé rozhodování o vazbě se odehrává jen v rovině pouhé pravděpodobnosti - a nikoli jistoty - ohledně důsledků, které mohou nastat, nebude-li obviněný držen ve vazbě [nález sp. zn. I. ÚS 603/07 ze dne 7. 6. 2007 (N 95/45 SbNU 353), bod 17, a nález sp. zn. I. ÚS 980/14, bod 37].“.

32. Z hľadiska posúdenia dôvodov preventívnej väzby všeobecné súdy poukázali na skutočnosť, že sťažovateľ je v predmetnej veci stíhaný pre skutky kvalifikované ako jeden obzvlášť závažný zločin, a to vydieranie podľa § 189 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s dolnou hranicou trestnej sadzby vo výmere dvadsiatich rokov odňatia slobody, zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona s dolnou hranicou trestnej sadzby štyri roky a podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s trestom odňatia slobody v trvaní siedmich rokov v dolnej hranici trestnej sadzby a napokon pokračovací prečin poškodzovania cudzej veci vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona v spojení s § 245 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s hranicou trestnej sadzby šesť mesiacov až tri roky odňatia slobody. Taktiež poukázali na to, že sťažovateľ je v inej trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Košice I trestne stíhaný pre pokračovací zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona s hranicou trestnej sadzby vo výmere šiestich mesiacov až troch rokov odňatia slobody. Záver o možnom pokračovaní v trestnej činnosti súdy teda opreli o rozsiahlu škálu trestných činov, pre ktoré je sťažovateľ trestne stíhaný, v dôsledku čoho je možné v rovine rozumnej úvahy prezumovať možnosť pokračovania v páchaní trestnej činnosti sťažovateľom, navyše, že v prípade sťažovateľa nejde o ojedinelý exces v jeho správaní, ale aj v minulosti sa dopúšťal páchania rôznorodých trestnej činnosti majetkového charakteru alebo determinovanej majetkovým prvkom (vydieranie s cieľom získať majetkový prospech). V rámci týchto úvah bol aj predostretý záver o tom, že jeho pohľadávka nebola splatená, resp. je stále aktuálna a práve snaha doceliť jej splatenie by mohla byť katalyzátorom jeho ďalšieho protiprávneho konania

v čase po prepustení z výkonu väzby, pričom adresátom aktivít sťažovateľa mali byť aj viaceré osoby, nielen osoba poškodeného [REDACTED].

33.1 Krajský súd v uznesení č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa v konaní pred súdom (pozri bod 3.2) v podstatnom uviedol:

„Krajský súd ďalej skúmal, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre ďalšie obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa väzbou teda či doteraz zistené skutočnosti stále nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétnych trestných činov a či sú dané dôvody na podozrenie, že ich spáchal sťažovateľ, a to s takou mierou istoty ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.).

Nevyhnutnou podmienkou, ktorá musí byť splnená pre to, aby mohla byť osobná sloboda obvinenej osoby obmedzená väzbou, je teda zistenie že sa voči obvinenému trestné stíhanie vedie dôvodne. Aj keď obž. [REDACTED] spáchanie skutku popiera, je podľa názoru krajského súdu možné aj v tomto štádiu konania v miere dostačujúcej pre rozhodovanie o väzbe urobiť záver o tom, že doteraz zabezpečené dôkazy a skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré sa trestné stíhanie vedie, sa stali, že tieto skutky majú znaky stíhaných trestných činov a že sú tu dôvody na podozrenie, že ich spáchal aj obž. [REDACTED]

Od posledného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby a o sťažnosti proti uzneseniu (uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Tos/21/2017 z 21.9 2017) nedošlo k žiadnej zmene skutkových okolností, ktoré by mali za následok oslabenie dôvodného podozrenia zo spáchania závažnej trestnej činnosti práve obž. [REDACTED]

Krajský súd opakovane vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (uznesenie sp zn. 7Tos/13/2015, 7Tos/6/2016, 7Tos/16/2016, 7Tos/20/2016, 7Tos/7/2017, 7Tos/21/2017) náležite poukazoval, na základe ktorých doteraz zabezpečených dôkazov vyvodzoval závery o dôvodnosti podozrenia zo spáchania žalovaných skutkov obž. [REDACTED]

V tomto smere v súvislosti s sťažnostnými námietkami krajský súd opätovne poukazuje na výpovede [REDACTED], ktorý vypovedal, že ho oslovil [REDACTED], ktorý sa ho opýtal, či nevie o niekom, kto by vedel podpáliť auto, povedal mu, o aký typ auta sa jedná, išlo o vozidlo BMW X5 bielej farby, na ktorom v tom čase chodil [REDACTED] a [REDACTED], on potom oslovil [REDACTED] ktorý chcel za podpálenie

auta 2.000,- Eur, po súhlase [REDACTED] s touto sumou povedal [REDACTED], o aké vozidlo sa jedná, adresu, kde by malo vozidlo stáť, pričom [REDACTED], ktorý pozná aj [REDACTED] aj [REDACTED] sa ho hneď pýtal, či sa jedná o vozidlo, ktoré používajú oni, čo mu potvrdil, ale keď sa pýtal, prečo má podpáliť ich auto nepovedal mu to [REDACTED] tieto skutočnosti uvádzané [REDACTED] potvrdil, či už v postavení obvineného alebo následne aj svedka.

Ďalej obž. [REDACTED] zo spáchanej trestnej činnosti usvedčuje aj poškodený [REDACTED], ktorý popísal okolnosti, za ktorých sprostredkovali investovanie obž. [REDACTED] do firmy [REDACTED], i podmienky a výšku provízie, resp. výnosov, ktoré mal tento vyplácať, rovnako tak, ako skutočnosť, že pre problémy v tejto firme sa prestali výnosy [REDACTED] vyplácať. Spočiatku od začiatku roka 2011 bola komunikácia medzi ním a [REDACTED] na normálnej, korektnej úrovni, informoval sa, kedy budú vyplatené peniaze, no po tom, čo ho zoznámil s [REDACTED] a po stretnutí s ním bola komunikácia nepriateľská, agresívna, plná priamych i nepriamych vyhrážok voči nemu aj [REDACTED]. Vystupňovalo sa to po zapálení auta a streľbe na rodinný dom, kedy [REDACTED] volal častejšie, predmetom rozhovorov bolo stále vrátenie peňazí, pri telefonátoch alebo osobných stretnutiach hovoril, že zdochne, keď mu povedal, že je v aute, tak mu hovoril, či mu nevošiel do protismeru kamión, či nemal čelnú zrážku, spomínal nedoriešenú [REDACTED] dvojzákazku v Prešove, čo si on vysvetľoval tak, že táto zákazka pre [REDACTED] mala smerovať voči nemu a [REDACTED].

Pokiaľ ide o výpoveď poškodeného [REDACTED], v tomto smere sťažnostný sud opätovne uvádza, že tento pôvodne vypovedal o vyhrážkach obž. [REDACTED] voči jeho osobe a až na hlavnom pojednávaní pri oboznamovaní dôkazov - telefonických hovorov svoju výpoveď zmenil čo však podľa názoru krajského súdu podstatným spôsobom nezoslabuje dôvodnosť trestného stíhania. Teda nemožno súhlasil s názorom sťažovateľa [REDACTED], že len samotná táto skutočnosť a to zmena výpovede poškodeného ktorý uviedol, že sa ho nebojí bol ochotný zložiť za neho peňažnú kauciu, uvádza že je obž. [REDACTED] je nevinný postačuje pre záver že dôvodnosť trestného stíhania pominula. Ako totiž správne uvádza súd prvého stupňa, všetky tieto skutočnosti, teda zmena výpovede poškodeného [REDACTED], bude vyhodnotená v kontexte všetkých dôkazov, či už doposiaľ vykonaných i dôkazov, ktoré vykonané budú.

Krajský súd pri skúmaní dôvodnosti trestného stíhania poukazuje tiež na právoplatne odsúdenia [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre žalovanú trestnú činnosť uvedenú vyššie v obžalobe krajského prokurátora.

Spomenuté výpovede svedkov, právoplatné odsúdenia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], údaje o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, ako aj iné dôkazy nachádzajúce sa vo vyšetrovacom spise svedčia o dôvodnosti podozrenia obžalovaného zo spáchania žalovaných trestných činov. Z uvedeného je zrejmé, že základná, tzv. materiálna podmienka väzby, ktorú vyžaduje ust. § 71 ods 1 Tr. poriadku, v danom prípade splnená bola.

Po zistení, že u sťažovateľa je stále daná základná materiálna podmienka pre jeho ponechanie vo väzbe - dôvodné podozrenie zo spáchania trestných činov kladených mu za vinu - podrobil krajský súd prieskumu záver okresného súdu o pretrvávajúci dôvodov väzby v intenciách námietok uvedených v žiadosti o prepustenie z väzby a sťažnosti proti napadnutému uzneseniu.“

33.2 Aj okresný súd v uznesení č. k. 3 Tk 2/2015-3024 z 26. októbra 2017 vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa v konaní pred súdom (pozri bod 3.2) poukázal na tieto skutočnosti:

„Dôkazy doposiaľ vykonané na hlavných pojednávaniach vo svojom súhrne nasvedčujú v rozumnej miere predpokladu, že sa mali stať skutky uvedené v obžalobe, a že obž. [REDAKOVANÉ] je dôvodne podozrivým z ich spáchania. Hoci obžalovaný [REDAKOVANÉ] popiera spáchanie skutkov kladených mu za vinu, je možné vzhľadom na stav dokazovania, bez prejudikovania výsledku konania, konštatovať, že sa trestné stíhanie voči nemu vedie dôvodne. Tento záver je možné urobiť z obsahu výpovedí [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorí vypovedali na hlavných pojednávaniach ako svedkovia. Dôležitým dôkazom sa javia byť aj výpovede svedkov poškodených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Poškodený [REDAKOVANÉ] zmenil svoju výpoveď pri vypočúvaní k zaznamenaným telefonickým hovorom a opakovane tvrdil, že bol na usvedčujúcu výpoveď voči obžalovanému navedený policajtmí NAKA. Samotný fakt zmeny výpovede jedného zo svedkov nemá však, sám o sebe, v tomto štádiu konania, vplyv na dôvodnosť postavenia obžalovaného pred súd, ktorá skutočnosť je jedným z formálnych predpokladov dôvodnosti

trvania väzby. Súd túto zmenu výpovede bude hodnotiť v kontexte ďalších dôkazov, ktoré už boli vykonané, resp. vykonané ešte len budú, keďže boli o.i. predvolaní i policajti, ktorí mali vypočúvať v prípravnom konaní poškodeného [REDACTED].“

34.1 Vo vzťahu k odôvodnenosti podozrenia z trestnej činnosti bolo už v odbornej literatúre konštatované, napr. že „Skutečnosti, ktoré vyvolaly podezrení, nemusejí byť téhož stupňe jako ty, ktoré jsou nutné k odůvodnění odsouzení nebo byt' jen ke vznesení obvinění [viz Murray proti Spojenému království, rozsudek velkého senátu, 28.10.1994, č. 14310/88, § 55, srov. též Khodorkovskiy proti Rusku, rozsudek, 31.5.2011, č. 5829/04, § 189] /... skutečnosti, na nichž se podezření zakládá, však nemohou být stejné úrovně jako skutečnosti potřebné k odůvodnění odsouzení, nebo i k podání obžaloby, což je předmětem až další fáze trestního řízení [Krejčíř proti České republice, rozsudek, 26.3.2009, č. 39298/04 a 8723/05, bod 75]“ (KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012.). V tejto súvislosti aj ústavný súd vo svojej judikatúre už uviedol, že Trestný poriadok (ako zákon, na ktorý poukazuje ústava vo svojom čl. 17 ods. 2) nevyžaduje, aby existencia dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu bola podložená aj zodpovedajúcimi dôkazmi proti obvinenému. Dôvodné podozrenie teda predpokladá existenciu faktov alebo informácií, ktoré by objektívnemu pozorovateľovi umožnili úsudok o tom, že konkrétna osoba mohla spáchať trestný čin a jeho dôvodnosť závisí vždy od všetkých okolností každého konkrétneho prípadu (rozsudok ESLP vo veci Fox, Cambell a Hartley v. Veľká Británia z 30. 8. 1990).

34.2 Z obsahu uznesenia krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd pri hodnotení obsahu a dôkaznej hodnoty vo veci vykonaných dôkazov nevybočil z mantinelov prezumpcie nevinny a z hľadiska ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby poukázal na pretrvávajúce dôvodného podozrenia z dopustenia sa stíhanej trestnej činnosti sťažovateľom. Úvaha vo veci konajúceho súdu, ktorý vo veci vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní, k samotnej dôkaznej hodnote už vykonaných dôkazov v kontexte potvrdenia alebo vylúčenia dôvodného podozrenia z trestnej činnosti vo väzbe sa nachádzajúcej osoby pri rozhodovaní o podmienkach jej ďalšieho zotrvania vo väzbe alebo jej prepustenia z väzby

na slobodu je nielen pochopiteľná, ale aj žiaduca, keďže v prípade zistenia oslabenia tohto podozrenia alebo jeho nepotvrdenia je/by bolo povinnosťou vo veci konajúceho súdu na to promptne reagovať, a to v prospech osobnej slobody vo väzbe sa nachádzajúcej osoby.

Na základe uvedeného v tomto ohľade ústavný súd nezistil materiálne naplnenie sťažovateľom označeného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy.

35. Krajský súd v uznesení č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017 vo vzťahu k sťažovateľovým námietkam o účelovej právnej nadkvalifikácii skutku a potrebe vedenia spoločného konania o všetkých stíhaných skutkoch (pozri body 3.1 a 3.2) konštatoval:

„V podstate stále sa opakujúcim a teda aj základným dôvodom žiadosti, ktorým obž. ██████████ odôvodňoval existenciu dôvodov na jeho prepustenie z väzby v jeho predchádzajúcich žiadostiach a je tomu tak aj v predmetnej žiadosti, je dĺžka trvania väzby, a to 49 mesiacov v dvoch trestných veciach, ktoré mali byť podľa jeho názoru vedené spoločne. Mal teda za to, že väzba v jeho prípade prekročila nevyhnutný čas a naviac súdy len rekapitulujú dôvody väzby keďže k pôvodne uvádzaným dôvodom väzby žiadne iné dôvody nepribudli

S uvedenými sťažnostnými námietkami, ktoré obž. ██████████ opakuje sa krajský súd vysporiadal už vo svojich predchádzajúcich uzneseniach (7Tos/20/2016, 7Tos/7/2017, 7Tos/21/2017) a v pochybnostiach poukazuje na ne.

Na margo námietky obž. ██████████ k tzv. reťazeniu väzby sťažnostný súd opätovne poznamenáva, že tak okresný súd i krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obžalovaného do väzby i o následných žiadostiach o prepustenia obžalovaného z väzby posudzoval samostatne opodstatnenosť väzobných dôvodov v súvislosti s týmto trestným konaním s ohľadom na jeho charakter a účel. Zodpovedajúco tomu posúdil aj konkrétne skutočnosti tohto trestného konania, z ktorých vyplýva dôvodnosť obavy, že obžalovaný bude pokračovať v trestnej činnosti a obava, že ujde alebo sa bude skrývať aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak mu hrozí vysoký trest. V korelácii s tým krajský súd uvádza, že vznik dôvodov väzby v zmysle ustanovení § 71 Tr. poriadku nie je viazaný na začatie trestného stíhania, preto ak podstatné skutočnosti vyjdú najavo s odstupom času, resp. ak v priebehu trestného konania nastanú konkrétne skutočnosti, ktoré opodstatňujú dôvodnú obavu, že obžalovaný bude pokračovať

v trestnej činnosti, resp. že ujde, niet dôvodu nepostupovať podľa ust. § 71 ods. 1 Tr. por. aj v neskoršom priebehu trestného konania.

Vo vzťahu k sťažnostným námietkam krajsky súd ďalej poznamenáva, že prípad, na ktorý odkazuje sťažovateľ pri rozhodovaní Ústavného súdu SR o individuálnej sťažnosti podľa § 127 Ústavy SR (Nález Ústavného súdu SR z 5.6.2013 sp. zn. I. ÚS 47/2013) nemožno považovať za obdobný prípad, resp. analogickú skutkovú situáciu o tej istej právnej otázke a za rovnakej skutkovej situácie. Sťažnostný súd dôsledne vyhodnotil individuálne okolnosti posudzovanej trestnej veci a zistil, že v danom prípade nejde o analogický prípad. To, že v daných veciach bolo rozhodované o väzbe, nemožno automaticky považovať za rovnaké prípady. Rovnosť v rozhodovaní v obdobných prípadoch v tak širokom zmysle ako bola naformulovaná sťažovateľom bez prihliadnutia na špecifiká a osobitosti oboch porovnávaných prípadov nemôže automaticky znamenať bezmedzné nasledovanie spomenutého rozhodnutia ústavného súdu. Navyiac krajský súd poukazuje na závery teórie práva, podľa ktorej právny názor vyslovený v odôvodnení rozhodnutia ústavného súdu vo veciach individuálnej kontroly ústavnosti nie je formálne všeobecne záväzný. V našom práve je stanovená striktná záväznosť iba pre porušiteľa základných práv a slobôd. (DOBROVIČOVÁ, G.: Vybrané otázky recentných prameňov práva v Slovenskej republike Košice 2004. ISBN 80-7097- 575-X, s. 108).

Nález Ústavného súdu SR z 5.6.2013 sp. zn. I. ÚS 47/2013 sa týka inej procesnej situácie a postupu orgánov činných v trestnom konaní, pri ktorom dochádzalo k opakovanému rozhodovaniu o vzatí obvineného do väzby na základe toho, že bezprostredne pred uplynutím maximálnej lehoty väzby, mu bolo vznesené obvinenie za iný skutok, pričom následne po prepustení z väzby bol zadržaný ako obvinený v tomto novom trestnom konaní. Okrem iného Ústavný súd SR prihliadal na to, že obvinený sa nachádzal vo väzbe vyše 10 rokov, čo vyhodnotil ako dostatočný čas na objasnenie ostatných trestných činov obvineného, pričom odsúdený bol len raz, napriek tomu ústavný súd konštatoval, že samotná celková doba väzby ktorú sťažovateľ strávil vo väzbe, sama osebe bez ďalšieho nerelativizuje existenciu väzobných dôvodov, pretože dôvody väzby je potrebné skúmať vo vzťahu ku každému konaniu samostatne (k rovnakému názoru dospela aj judikatúra všeobecných súdov - vid' uznesenie NS SR sp. zn. 6Tost/28/2013 zo dňa 8.9.2013). V prejednávanej veci posudzujúc dôvody väzby samostatne dospel krajský súd k záveru

o ich existencii, ako je vyššie uvedené. Skutočnosť, že väzobnému stíhaniu v prejednávanej veci predchádzala väzba v inom konaní v trvaní necelých 15 mesiacov v tomto konkrétnom prípade vzhľadom na závažnosť do úvahy prichádzajúcich trestných činov a závažnosť väzobných dôvodov obavu z možného pokračovania v páchaní trestnej činnosti zvyrazňuje. Zároveň treba zdôrazniť, že Trestný poriadok nevyklučuje, že dôvody väzby môžu vzniknúť kedykoľvek počas trestného konania, nie len na jeho začiatku, ak relevantné skutočnosti vyjdú najavo v priebehu konania.

Pokiaľ ide teda o sťažovateľom vyjadrenú požiadavku prepustenia s ohľadom na dĺžku jeho doposiaľ väzobného stíhania, tak túto nemožno podľa názoru krajského súdu posudzovať z čisto numerického hľadiska, ale je potrebné vždy zohľadniť aj podmienky a okolnosti každej konkrétnej veci, ktoré krajský súd vyššie rozviedol. V predmetnej trestnej veci sa vedie trestné stíhanie jednak pre obzvlášť závažný zločin, ale i zločin ako mimoriadne nebezpečné protispoločenské konania preto nemožno dospieť k záveru, že by väzba u obž. ██████████ netrvala len nevyhnutný čas tak, ako to predpokladá ust. § 76 ods. 1 Tr por.

Krajský súd ďalej opätovne pripomína že predmetná trestná vec bola podrobená kontrole ústavnosti (uznesenie I. ÚS 495/2016 z 17.8.2016) a tento nevzhliadol porušenie základných práv sťažovateľa. Naopak konštatoval, že nevzhliadol dôvody v procesnom postupe ktoré by mali negatívny, resp. dokonca neústavný vplyv na práva obžalovaného. V ďalšom procesnom postupe nemožno súdu prvého stupňa vytknúť prietah, nakoľko koná prednostne a urýchlene. Vo veci bolo navyše nariadené nové znalecké skúmanie aj v dôsledku námietok obžalovaného, ktorý v podanej sťažnosti (7Tos/22/2017) namietal len osobu znalca, nie samotné znalecké dokazovanie, čo trvanie súdneho konania tiež predlžuje. Od posledného rozhodnutia sťažnostného sudu pri rozhodovaní o väzbe bol termín hlavného pojednávania nariadený na deň 26.10.2017, na ktorom sa rozhodlo o žiadosti o prepustenie z väzby a došlo k jeho odročeniu na deň 23.11.2017 z dôvodu neúčasti svedkov - príslušníkov NAKA neúčasti poškodeného ██████████, ktorého účasť bola nevyhnutná pri prehrávaní zvukových záznamov a doposiaľ nebol vypracovaný ani znalecký posudok. Vo veci je teda plynulý predpoklad vykonávania dokazovania tak ako to uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa...

Obžalovaný v podanej sťažnosti opäť namieta nesprávnu právnu kvalifikáciu žalovaného skutku uvádzajúc, že došlo k jeho nadkvalifikovaniu. Argumentuje tým že z dokazovania vyplynulo, že suma 200 000 Eur nebola jeho pôžičkou pre [REDAKOVANÉ] ani pre jeho spoločnosť [REDAKOVANÉ] sprostredkovanou [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ako to tvrdí obžaloba, ale že suma 200 000 Eur bola jeho pôžičkou pre [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ktorí ju investovali v spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Z dohody mu mali [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vyplácať 8000 eurový týždenný výnos, ktoré mu aj dva mesiace, do septembra 2011 vyplácali. Nakoľko mu do dnešného dňa dlžnú sumu nevrátili sú mu dlžní 200 000 eur spolu s 8000 eur odplatom týždenne od septembra 2010. Odplata za poskytnutie pôžičky od septembra 2011 do času, kedy malo dôjsť k spáchaniu skutku (polovica roka 2012) predstavuje 256 000 Eur (8000 eur x 32 týždňov). Je teda zrejme že ku dňu, kedy malo dôjsť k spáchaniu skutku vydierania, mu [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] dlžní celkovo sumu 456 000 eur. Nakoľko jeho skutočná a dokazovaním preukázaná pohľadávka voči poškodeným bola vo výške 456 000 eur, čo vysoko prevyšuje sumu, ktorú mal podľa obžaloby žiadať od poškodených nemohol naplniť kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu vydierania pretože úhradou skutočného (nie fiktívneho) dlhu nemohlo prísť k neoprávnenému zmenšeniu majetku poškodených teda k škoda na ich majetku.

Sťažnostný súd tak, ako to už uviedol v uznesení sp. zn. 7Tos/7/2017, 7Tos/21/2017 opätovne poznamenáva, že bude úlohou okresného súdu v prípade uznania viny obžalovaného zaoberať sa aj právnu kvalifikáciou ustáleného skutku, preto len v rozsahu potrieb pre rozhodovanie o väzbe krajský súd konštatuje že z obsahu spisu a podanej obžaloby plynie, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] investoval do podnikania [REDAKOVANÉ], u ktorého investoval 200 000 Eur, z ktorej sa mu mali vyplácať výnosy. Podľa podanej obžaloby mal obžalovaný následne sumu (300 000 Eur) pod tam opísanými hrozbami nútiť vyplatiť poškodených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Teda konanie obžalovaného smerovalo k majetkovému prospechu na úkor poškodených, ktorí mali sprostredkovať obchod s [REDAKOVANÉ]. Ako doposiaľ plynie z výpovede poškodeného [REDAKOVANÉ] tento popísal okolnosti, za ktorých sprostredkovali investovanie obž. [REDAKOVANÉ] do firmy [REDAKOVANÉ], i podmienky a výšku provízie, resp. výnosov, ktoré mal tento vyplácať pričom uviedol, že peniaze [REDAKOVANÉ] mal odovzdať priamo [REDAKOVANÉ] v Prahe. Hodnotenie tejto

výpovede v kontexte všetkých zadovážených a vykonaných dôkazov bude vecou súdu prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci samej.

Naviac svojim konaním obžalovaný mal spôsobiť aj škodu spoločnosti [REDACTED] ako vlastníkovi vozidla na motorovom vozidle zn. BMW X5, bielej farby. [REDACTED], vo výške 22 617 Eur (pozn. predmetná škoda na motorovom vozidle zn. BMW X5, bielej farby, [REDACTED] vo výške 12 000 eur bola spoločnosti [REDACTED], ako vyplýva z obsahu spisu na čl. 2451, vyplatená [REDACTED]), [REDACTED], bytom [REDACTED] zhorením notebooku, USB kľúča, slúchadiel, brašne na notebook, kufríka na kozmetiku, kufra a pánskeho oblečenia, ktoré sa nachádzali v podpálenom motorovom vozidle zn. BMW X5, v celkovej hodnote 1.087,17 Eur, [REDACTED], bytom [REDACTED] [REDACTED] na osobnom motorovom vozidla zn. Honda Civic, zelenej metalízy, [REDACTED] [REDACTED], vo výške 883 Eur a poškodením stožiaru verejného osvetlenia mestu Prešov vo výške 144,32 Eur, spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] škoda vo výške 160 Eur a [REDACTED], bytom [REDACTED] škoda vo výške 323 Eur.“

36.1 V kontexte sťažovateľom predstretých námietok o potrebe vedenia spoločného konania o všetkých jeho trestných veciach (o všetkej trestnej činnosti mu kladenej za vinu, pozri bod 3.1) s tým, že táto skutočnosť by dopadala aj na jeho celkovú možnú dĺžku trvania väzby, ústavný súd poukazuje na to, že už vo svojom náleze sp. zn. II. ÚS 55/98 z 9. februára 2000 vzhliadol ako ústavnoprávny problém, ak sa o viacerých skutkoch/trestných činoch obvineného viedlo najprv spoločné konanie a následne boli jednotlivé skutky/trestné činy obvineného vylučované (účelovo, tendenčne) na samostatné konanie s tým, že o jeho väzbe, ale len pre vylúčený trestný čin/činy, bolo opätovne rozhodované ako o väzbe v rámci novej lehoty väzby s jej maximálnou Trestným poriadkom predpokladanou dĺžkou v intenciách § 76 ods. 6 a 7 Trestného poriadku za súčasného ignorovania tej skutočnosti, že sťažovateľ už vo väzbe po nejaký čas aj pre skutok/trestný čin vylúčený na samostatné konanie bol. Dôsledkom/následkom takéhoto postupu bolo držanie obvineného/obžalovaného vo väzbe počas dlhotrvajúceho (niekoľkoročného) obdobia.

36.2 Okrem už spomínaného nálezu sp. zn. II. ÚS 55/98 sa ústavný uvedenou problematikou zaoberal aj v ďalších svojich nálezoch, a to sp. zn. I. ÚS 281/2012, sp. zn. I. ÚS 47/2013 a napokon aj v náleze č. k. II. ÚS 3/2017-64 z 24. októbra 2017, v ktorom ústavnoprávny problém konštatoval v tom, že všeobecné súdy sa k nastolenej problematike (bod 36.1) nevyjadrili vôbec, aj v dôsledku čoho ústavný súd posúdil vydané rozhodnutia všeobecných súdov v tých súvislostiach ako zjavne neopodstatnené. Z argumentácie uvedenej v rozhodnutí krajského súdu v tejto veci však na rozdiel od už uvedených skutočností, ktoré viedli k záverom ústavného súdu v náleze sp. zn. II. ÚS 36/2017, vyplýva, že krajský súd sa argumentáciou sťažovateľa týkajúcou sa vedenia spoločného konania vo všetkých jeho veciach v súvislosti s celkovou dĺžkou trvania väzby riadne zaoberal, vyhodnotil ju a zaujal k nej svoje presvedčivé stanovisko (bod 31.1), ktoré z ústavnoprávneho hľadiska nie je možné hodnotiť ako svojvoľné či arbitrárne.

36.3 Nad rámec už uvedeného, reagujúc na námietky sťažovateľa, ústavný súd poukazuje aj na to, že posúdenie, či je dôvod na vedenie spoločného trestného konania o všetkých trestných činoch (skutkoch) sťažovateľovi kladených za vinu (napr. trestné konanie vedené proti sťažovateľovi pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 10 Tk 1/2014) je otázkou zákonnosti, nie ústavnosti a v neposlednom rade aj otázkou taktiky vyšetrovania a zásad trestného konania najmä podľa § 2 ods. 6 a 7 Trestného poriadku (v širšom aj základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v podmienkach väzobného stíhania podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v podmienkach väzobného stíhania podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru). Ústavný súd, vychádzajúc z okolností sťažovateľovej trestnej veci, ale nezistil účelový alebo tendenčný postup vo veci konajúcich orgánov činných v trestnom konaní a súdov pri vedení jeho trestného stíhania a relevantnosť ním predostretej argumentácie (bod 3.1), na ktorú by krajský súd aj patrične nereagoval (body 33.1 a 35). V tomto kontexte je argumentácia sťažovateľa o dobe zotrvania vo väzbe po dobu 51 mesiacov (pozri bod 3.3.1) neodôvodnená, keďže, vychádzajúc z § 76 ods. 6 Trestného poriadku, maximálna lehota väzby je pri obzvlášť závažnom zločine 48 mesiacov a pri zločine 36 mesiacov. Ak bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 45/2015 z 11. apríla 2015, je do času rozhodovania krajského súdu 15. novembra 2017 (uznesenie z krajského súdu č. k. 7 Tos 27/2017-3078 z 15. novembra 2017) vo výkone väzby tridsať mesiacov, a teda väzba v jeho prípade ešte neprekročila ani

maximálnu lehotu väzby Trestným poriadkom povolenú pri zločine (36 mesiacov), nie to ešte pri obzvlášť závažnom zločine (48 mesiacov). Tento fakt však nijako nezbavuje vo veci konajúce súdy ich povinnosti postupovať pri prejednaní veci tak, aby bolo v jej merite čo najskôr rozhodnuté, resp. aby v prípade pokračovania v ďalšom výkone väzby ex lege neprihliadli aj na možnosti jej skončenia, čoho si bol/je vo veci konajúci okresný súd aj patrične vedomý, vyslovujúc svoj názor o predpokladanom termíne rozhodnutia veci ešte v tomto kalendárnom roku.

37. Vychádzajúc zo všetkých už prezentovaných úvah, považuje ústavný súd sťažovateľom podanú sťažnosť aj v časti pre namietané porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (rovnako aj podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru za zjavne neopodstatnenú a túto odkladá aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

38. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ktoré patria medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu a princíp právnej istoty, ako aj viazanosť medzinárodnými zmluvami a pravidlami medzinárodného práva, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala, ústavný súd konštatuje, že uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva a ich porušenie možno namietat' len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou).

Keďže v posudzovanej veci zistenia ústavného súdu nesignalizujú možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy (rovnako aj podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 5 listiny) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd odmietol sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

39. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2018